

Cod ECLI ECLI:RO:TBVAS:2022:005.000560
Dosar nr. 1556/333/2019

R O M Â N I A

TRIBUNALUL VASLUI
CIVILĂ

DECIZIE Nr. 560/A/2022
Ședința publică de la 05 Mai 2022
Instanța constituită din:
PREȘEDINTE OANA ADELINA CHERECHEȘ
Judecător CORNELIA VEZETEU
Grefier SMĂRĂNDIȚA-CORNELIA CHIRILĂ

Pe rol se află soluționarea cererilor de apel privind pe apelanții- reclamânți: Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel, Lela Nicușor Raducu, și intimații- apelanți Ghiorgheș Flavius, SC Vremea Noua SRL, apel formulat împotriva sentinței civile nr. 1896/ 25.09.2020 a Judecătoriei Vaslui, având ca obiect pretenții daune morale .

Dezbaterile în fond au avut loc în ședința publică din data de 23.02.2022, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, parte integrantă din prezenta, când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru datele de: 10.03.2022, 24.03.2022, 07.04.2022, 21.04.2022, când din aceleași motive a amânat pronunțarea pentru astăzi 05.05..2022 când a hotărât următoarele:

TRIBUNALUL

Deliberând asupra apelului civil de față, a constatat următoarele:

Prin Sentința civilă nr. 1896/2020 din 25.09.2020 dată în dosarul 1556/333/2019 Judecătoria Vaslui, a admis, în parte, cererea de chemare în judecată având ca obiect pretenții- daune morale- obligația de a face, formulată de reclamanții Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel și Lela Nicușor Raducu, ultimii trei prin reprezentant legal Lela Nicoleta, în contradictoriu cu pârâta SC Vremea Nouă SRL.

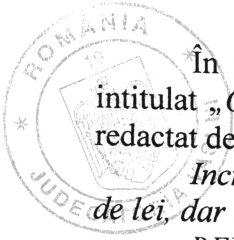
A dispus obligarea pârâtei la publicarea integrală a textului de dezmințire împreună cu actele doveditoare, respectiv ordonanța de clasare dispusă în dosarul penal nr. 84/P/2017 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vaslui, reevaluări comisii, dispozitiv hotărâre pe pagina de internet www.zonanoua.ro , în termen de 5 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

A dispus obligarea pârâtei la înlăturarea articolului incriminator de pe pagina de internet www.zonanoua.ro , în termen de 5 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

A respins, ca neîntemeiat, capătul de cerere având ca obiect obligarea, în solidar, a pârâtei și a intervenientului la plata de daune morale de 30.000 de lei pentru fiecare dintre reclamanți.

A dispus obligarea pârâtei la plata către reclamanți a sumei în quantum total de 500 de lei cu titlul de cheltuieli de judecată, taxa judiciară de timbru.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a avut în vedere următoarele:

În fapt, în data de 12.03.2017 a fost publicat în ziarul „Vremea Nouă” un articol intitulat „Orbii închipuiți din Dumești, bogații satului”, redactat de numitul Ghiorgheș Flavius, având următorul conținut:

Incredibil ... în acte sunt orbi, paralizați, retardați mintali și încasează aproape 8000 de lei, dar în realitate sunt șoferi, sportivi sau chiar premianți.

REVOLTĂTOR... În județul Vaslui, familii întregi s-au „îmbolnăvit” subit, primind din partea statului sume care se ridică, în unele cazuri, și la 7000-8000 de lei lunar. Un exemplu este comuna Dumești, unde aproximativ 50 de persoane au certificate cu handicap de grad I, sever. În acte orbi, paralizați, retardați mintali. În realitate șoferi, sportivi sau chiar premianți. Mai grav este că acest sistem parazitar, în care dosarele pentru handicap sunt făcute pe ochi frumoși, îi sufocă pe cei care, într-adevăr, ar avea nevoie de ajutor din partea statului. Pentru că astăzi, comisiile care acordă aceste drepturi nici nu se uită la tine dacă nu le dai „atențiile” cuvenite.

Dumești, comuna orbilor făcuți din pix

„Mulți dintre handicapații din comună nu au nici cea mai mică problemă de sănătate”, își începe povestea Ionuț P., un tânăr din Dumești, care s-a (...)singură tastă, cu care își sună prietenul. „Imediat vă aduc un filmuleț să vedeți cum „orbii” din comuna noastră pot să joace fotbal fără nicio problemă”, spune Ionuț. După 20 de minute vine și dovada. „Cel pe care îl vedeți în imagini se numește Lela Andrei. Are 17 ani și este în clasa a X-a la Liceul „Nicolae Iorga” din Negrești. În realitate, după cum se poate observa din filmuleț, el este sănătos tun. În acte însă Andrei figurează ca fiind orb. Are handicap de grad I, grav. Lela Livian, fratele lui Andrei, învață la școala de aici, din comună. Este un băiat foarte deștept, premiant în fiecare an. În acte însă, Livian este retardat mintal. Și el are handicap grad I, sever. La fel și fratele lor, Lela Pavel.”

„Nevăzătorii” din Dumești se pregătesc să dea de permis auto

În comuna Dumești „orbii” nu doar joacă fotbal. Alții se pregătesc să dea de permis auto. „Dura Ilie a muncit până acum câțiva ani în străinătate. S-a întors acasă și cu banii strânși și-a făcut rost de certificat de handicap de grad I, sever. Dacă vă duceți să întrebați acum la DGASPC Vaslui de Ilie, vă vor spune că este orb. Atât de orb este Dura Ilie că acum face școala de șoferi. A luat sala, iar în luna mai are programat traseul. Călin Silvia, sora lui Ilie, are handicap de grad II. Cătălin, fratele celor doi, are și el certificat de handicap. Vasile, tatăl lor, un om vrednic, muncitor, care lucrează ca fierar-betonist și care acum este plecat prin țară, are și el grad de handicap. Pe lună, familia Dura ridică de la stat, pe indemnizațiile de handicap, în jur de 7000-8000 de lei, deși nici unul nu suferă de vreo boală. Când trebuie să ridice banii, se duc de mai multe ori la bancomat pentru că nu le dă toții banii odată. Așa mulți bani iau. Sunt multe familii în Dumești care ridică bani pe fals”, ne mai spune Ionuț.

1000-1500 de lei, suma cu care se poate „agrava” o afecțiune

Potrivit sursei noastre, caracatița certificatelor de handicap de la Dumești începe de la asistenta socială din comună și se termină la comisiile DGASPC Vaslui. „În cazul persoanelor de mai sus, cheia și lăcata au fost Dura Nicoleta, mama lui Andrei, Pavel și Lilian și Dura Laura, mama lui Ilie, Cătălin și Silvia. Ambele sunt mediatore sanitare în comuna Dumești. Au profitat de un program de integrarea rromilor. Chipurile, rromii nu s-ar descurca cu cartea, iar rolul lor a fost să medieze cu medicul și angajații primăriei, integrarea lor în societate. Așa de bine i-au integrat, că acum câștigă sume uriașe pe nemerit. Au fost ajutate și de asistenta socială a primăriei Dumești, Robusabcă Liliana. În mod firesc, ea ar fi trebuit să se deplaseze la domiciliul acestora, pentru că pe lângă indemnizațiile de handicap, mulți dintre cei enumerați mai sus sunt și asistați sociali. A luat de la fiecare câte 200-300 de lei și nici măcar nu s-a ridicat de pe scaun. Toate anchetele sociale au fost făcute

În drept: art. 205 Cod Proc Civila, art. 471 și urm Cod Proc Civila, convenția europeană pentru drepturile omului, art. 1349, art.1357 și urm. NCCIV, Constituția României, art. 70 și urm NCCIV.

Analizând actele și lucrările dosarului prin prisma motivelor de apel și a dispozițiilor legale aplicabile în cauză, instanța de control judiciar a constatat următoarele:

Examinând susținerile apelanților Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel și Lela Nicușor Răducu, ultimii trei prin reprezentant legal Lela Nicoleta, prin raportare la materialul probator administrat în cauză, tribunalul constată că, există probe suficiente în cauză pentru a se constata existența unei fapte ilicite a intimaților pârâți și a prejudiciului moral adus apelanților reclamanți prin fapta ilicită, respectiv publicarea articolului „Comuna handicapților milionari!”

Fapta ilicită, ca element al răspunderii civile delictuale, reprezintă orice acțiune sau inacțiune prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, sunt cauzate prejudicii dreptului subiectiv sau interesului ce aparține unei alte persoane.

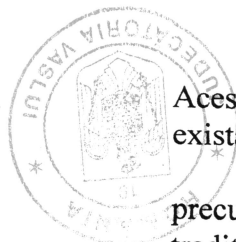
Pentru determinarea caracterului licit sau ilicit al acțiunii de publicare a articolelor invocate de reclamanți, tribunalul are în vedere dispozițiile cuprinse în art. 30 din Constituția României, potrivit cărora „(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile. (2) Cenzura de orice fel este interzisă. (6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine. (8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștința publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictele de presă se stabilesc prin lege”.

Din conținutul articolului citat, rezultă că legiuitorul a stabilit limite largi de manifestare a libertății de exprimare, prin instituirea inviolabilității sale, sub rezerva că prin aceasta nu se poate aduce atingere demnității, onoarei, vieții private sau dreptului la propria imagine, afectarea acestora din urmă conducând la răspunderea civilă a persoanei care și-a manifestat libertatea de exprimare cu depășirea limitelor recunoscute prin lege.

Art. 20 din Constituția României, prevede de asemeni că „(1) dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile”.

Așa cum în mod corect a reținut și prima instanță, tribunalul constată că dispozițiile din Constituția României trebuie corelate cu cele din convenția europeană a drepturilor omului, în special art 10 și art 8 care reglementează pe de o parte, respectarea dreptul la libertatea de exprimare iar pe de altă parte, respectarea dreptului la viața privată și de familie.

În legătură cu cele două dispoziții, în practica Curții s-a reținut că: „libertatea de exprimare constituie unul dintre fundamentele esențiale ale unei societăți democratice, una dintre condițiile primordiale ale progresului său și ale împlinirii individuale a membrilor săi; sub rezerva paragrafului 2 al articolului 10, aceasta acoperă nu numai „informațiile” sau „ideile” care sunt primite favorabil sau care sunt considerate inofensive sau indiferente, ci și acelea care ofensează, șochează sau îngrijorează statul sau un anumit segment al populației.

Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului de deschidere în absența cărora nu există «societate democratică».

Dispozițiile art. 10 din Convenție apără libertatea de exprimare a opiniilor și ideilor, precum și cea de informare, fără nicio constrângere, prin mijloace tehnice diverse, de la cele tradiționale la cele mai moderne, privind opinii și informații politice, sociale sau economice, expresia artistică și informații cu caracter comercial, fără însă ca dreptul garantat de articolul menționat să fie unul absolut. Astfel, paragraful 2 permite restrângerea exercitării acestuia în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim sau chiar împotriva democrației însăși.

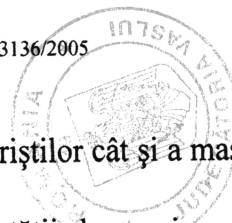
Libertatea de exprimare nu reprezintă un drept absolut, ci trebuie să fie exercitată în cadrul limitelor legitime care să nu conducă la afectarea drepturilor unei persoane constând în onoare, demnitate, reputație și imagine. Atât libertatea de exprimare, cât și dreptul la onoare, demnitate, reputație, viață privată reprezintă drepturi care se bucură de protecție egală atât la nivel național, cât și internațional.

În jurisprudența Curții europene, dată în interpretarea și aplicarea art 8, s-a arătat că noțiunea de viață privată cuprinde elemente care se raportează la identitatea unei persoane cum ar fi numele său, fotografia sa, integritatea sa fizică și morală; garanția oferită de art. 8 din Convenție este destinată în principal să asigure dezvoltarea, fără ingerințe din afară, a personalității fiecărui individ în relațiile cu semenii.

Or, dreptul la apărarea reputației este un drept care, în calitate de element al vieții private, este legat de art. 8 din Convenție (hotărârea Abeberry împotriva Franței (decizie), nr.58729/00, 21.09.2004). Totodată, Curtea a afirmat faptul că articolul 8 are drept obiect principal apărarea individului de ingerințele arbitrare ale puterilor publice, nelimitându-se la a pretinde statului să se abțină de la asemenea ingerințe; acestui angajament negativ i se pot alătura obligațiile pozitive legate de respectarea efectivă a vieții private sau de familie. Ele pot impune adoptarea de măsuri vizând respectarea vieții private până la relațiile indivizilor între ei. Granița dintre obligațiile pozitive și negative ale statului potrivit art. 8 nu se pretează la o definiție precisă; principiile aplicabile sunt însă comparabile. Altfel spus, trebuie luată în calcul păstrarea echilibrului just dintre interesul general și interesele individului, statul beneficiind oricum de o marjă de apreciere.

Astfel, în analiza raportului dintre art. 8 și art. 10 din Convenție, Curtea europeană a arătat că un alt factor important a fi luat în considerare este referitoare la politicieni aflați în exercitarea funcțiilor lor și detalii despre viața privată dacă persoana în discuție exercită vreo funcție publică; Curtea a subliniat că o distincție fundamentală trebuie făcută între fapte – chiar unele controversate – apte să contribuie la o dezbatere într-o societate democratică a unui individ care nu exercită funcții oficiale (Van Hannover împotriva Germania, cauza nr. 59320/00, paragrafele 62 – 63). Curtea a acceptat că dreptul publicului de a fi informat poate în anumite circumstanțe să fie extins la aspecte din viața privată a persoanelor publice. Totuși, oricine, chiar dacă este cunoscut publicului larg, trebuie să poată beneficia de o „speranță legitimă de protecție a vieții private” (paragrafele 47 – 48). Din analiza jurisprudenței Curții rezultă că limitele criticii admisibile sunt mai ample față de un om politic, vizat în această calitate, *decât față de un simplu particular*: spre deosebire de acesta din urmă, omul politic se expune în mod inevitabil și conștient unui control strict al faptelor și afirmațiilor sale atât din partea ziariștilor cât și a masei cetățenilor. El trebuie, prin urmare, să dea dovadă de o mai mare toleranță” (hotărârea CEDO din 8 iulie 1986 Lingens împotriva Austriei, par. 42 alin. 2).

În cauzele Lingens c. Austriei (hotărârea din 8 iulie 1986) și Jerusalem c. Austriei (hotărârea din 27 februarie 2001), Curtea a reținut că limitele criticii admisibile sunt mai largi în privința unui om politic, vizat în această calitate, decât a unui individ obișnuit; spre deosebire de acesta din urmă, omul politic se expune în mod inevitabil și conștient unui

control strict al faptelor și afirmațiilor sale, atât din partea ziaristilor cât și a masei cetățenilor. El trebuie, prin urmare, să dea dovadă de mai multă toleranță.

În ceea ce privește restricțiile care pot fi aduse libertății de exprimare garantate de dispozițiile art. 10 din CEDO, instanța europeană a făcut o serie de precizări în sensul că art. 10 parag. 2 lasă puțin loc restricțiilor care vizează dezbaterile asupra unor chestiuni de interes general (cauza Lingens contra Austriei; cauza Castells, contra Spaniei). Dreptul fiecărei persoane la demnitate, drept garantat de Constituție, se reflectă atât în ocrotirea valorii sociale a demnității sub aspectul ei subiectiv, adică sub aspectul sentimentului de onoare pe care fiecare om îl are față de el însuși, cât și sub aspect obiectiv, respectiv sub aspectul prețuirii morale de care se bucură un om în cadrul societății din care face parte și care se manifestă prin reputația, stima, considerația și respectul semenilor săi.

Relația dintre art. 8 și art. 10 relevă necesitatea ca autoritățile interne să asigure un just echilibru între protecția libertății de exprimare, consacrată de art. 10, pe de o parte, și cea a dreptului la reputație al persoanei care, constituind un element al vieții private, este protejat de art. 8 din Convenție.

Curtea a considerat că reputația unei persoane reprezintă o parte din identitatea sa personală și fizică, inclusiv în cadrul unei critici în contextul unei dezbateri publice, art. 8 fiind pe deplin aplicabil (Pfeiferi c. Austriei, §35). Criteriile identificate în jurisprudența Curții EDO ca fiind relevante în ceea ce privește preferința pentru dreptul la libertatea de exprimare, pe de o parte, sau dreptul la respectarea vieții private, pe de altă parte sunt: contribuția afirmațiilor la o dezbatere de interes general; notorietatea persoanei vizate și obiectul reportajului, comportamentul anterior al persoanei în cauză, conținutul, forma și repercusiunile publicării (Axel Springer AG c. Germaniei, § 89-95).

Caracterul licit sau ilicit al criticii depinde, potrivit doctrinei de specialitate și jurisprudenței C.E.D.O., de caracterul de judecată de valoare sau informație factuală a criticii.

În funcție de această distincție este justificată sau nu restrângerea de către stat a dreptului la liberă exprimare. În categoria judecăților de valoare se încadrează exprimarea opiniei unei persoane asupra calităților profesionale, morale și persoanele ale altuia, în vreme ce afirmațiile factuale regroupează exprimarea unor acuzații de a fi comis fapte determinate. Consecința cea mai importantă a acestei distincții rezidă în aceea că, în vreme ce persoanei care exprimă anumite judecăți de valoare nu i se poate impune să facă proba verității celor afirmate, fiind suficient ca ele să aibă o bază factuală (proba verității în acest caz ar fi imposibilă și ar avea drept consecință împiedicarea persoanelor să își afirme opinia despre alții), persoana care face niște afirmații factuale va fi ținută să facă proba verității lor pentru a nu fi considerată încălcată limita dreptului la liberă exprimare și, în consecință, a se aplica o sancțiune corespunzătoare.

Plecând de la considerațiile de ordin teoretic și de practică CEDO expuse, Tribunalul constată că, articolul incriminat ce face obiectul cauzei de față are ca obiect o temă de interes public, general respectiv plata de indemnizații unor persoane încadrate în grad de handicap, care în realitate nu ar avea probleme medicale și care ar fi obținut în mod ilegal certificatele de încadrare în grad de handicap, în detrimentul altor persoane care au fost lipsite de drepturile cuvenite în mod corect. În demersul său, jurnalistul a expus situația familiei Lela, care deși beneficiază de sume mari cu titlu de indemnizații de handicap, în realitate ar fi persoane care sunt sănătoase. Prin urmare, printre persoanele supuse dezbaterii publice ca fiind beneficiare, în mod necuvenit ale unor drepturi, erau persoane care nu făceau parte din viața publică. Într-o astfel de situație, potrivit practicii CEDO, jurnalistul ar fi trebuit să dea dovadă de o mai mare prudență în ancheta sa, întrucât nu sunt persoane care în mod obișnuit sunt expuse publicului.

Surse de informare ale jurnalistului, conform mențiunilor din articol, ar fi Ionuț, un tânăr din Dumești, angajați ai Primăriei com. Dumești și conducerea Liceului Nicolae Iorga, acolo unde învată unul dintre copiii din familia Lela.

În urma articolului publicat, organele de cercetare penală s-au sesizat cu privire la săvârșirea faptei de luare și dare de mită cât privește obținerea certificatelor de încadrare în grad de handicap de către minori.

Soluția dispusă în dosarul nr. 84/P/2017 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Vaslui a fost însă de clasare, reținându-se că urmare a verificărilor efectuate în cauză și a probatoriilor administrate s-a constatat că aspectele semnalate în presă nu s-au bazat pe o investigație jurnalistică temeinică iar faptele de luare și dare de mită nu există.

Tot consecință a articolului publicat, Lela Andrei Alexandru a fost suspus reanalizării pentru a se constata dacă a fost corect încadrat în grad de handicap, impunându-se ca evaluarea medicală să fie realizată de un medic specialist dintr-un centru universitar, cu titlu de conferențiar doctor.

Prin urmare, se constată că articolul care relatează situația familiei Lela, ca fiind beneficiara unor indemnizații de handicap aferente membrilor de familie deși în realitate sunt sănătoși, a avut un profund caracter nefondat și s-a fundamentat pe o investigație jurnalistică superficială, fără a se cere un punct de vedere celor aflați în cauză sau autorităților care erau abilitate să ofere informații de încredere.

În atare condiții, Tribunalul apreciază că publicarea articolului menționat poate fi considerată o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, atât timp cât conținutul acestuia depășește limitele libertății de exprimare a jurnalistului, fiind expuse informații care și-au dovedit lipsa de fundament.

Conform art 1 din Codul deontologic al ziaristului, acesta are datoria primordială de a relate adevărul, indiferent de consecințele ce le-ar putea avea asupra sa, obligație ce decurge din dreptul constituțional al publicului de a fi corect informat.

Conform art 2, ziaristul poate da publicității numai informațiile de a căror veridicitate este sigur, după ce în prealabil le-a verificat, de regulă, din cel puțin 2 surse credibile.

Conform art 4 din același cod, ziaristul este obligat să respecte viața privată a cetățenilor și nu se va folosi de metode interzise de lege pentru a obține informații sau imagini despre aceasta. Minorii și bolnavii aflați în situații dificile și victimele unor infracțiuni beneficiază de păstrarea confidențialității identității.

Or, astfel de obligații au fost ignorate de ziarist în demersul său jurnalistic, în articol nominalizând minorii din familia Lela, cu privire la care sursele sale, a căror identitate nu este nici clară și nici verificabilă, au susținut că sunt persoane sănătoase și că ar beneficia în mod nelegal de indemnizații de handicap în timp ce alte persoane care sunt bolnave în realitate, nu au acces la aceste indemnizații.

În afara existenței unei fapte ilicite, pentru a putea angaja răspunderea delictuală reglementată în art. 1349 coroborat cu art. 1357-1371 din Codul civil, mai este necesară și producerea unei pagube. În art. 1537 C. civ. stabilește în sarcina reclamantului obligația de a dovedi prejudiciul, atât sub aspectul existenței, cât și din perspectiva întinderii acestuia.

Esența răspunderii civile delictuale constă în existența unui prejudiciu, cauzat prin încălcarea drepturilor subiective sau a unor interese legitime ale unei persoane, condiții obiective în lipsa cărora nu se poate stabili obligația de reparare ce se naște în sarcina persoanei responsabile.

Prejudiciul a fost definit ca reprezentând „rezultatele dăunătoare, de natură patrimonială sau morală, consecințe ale încălcării sau vătămării drepturilor și intereselor legitime ale unei persoane”. În ceea ce privește condiția producerii unui prejudiciu conform

art. 1381 C.civ., orice prejudiciu dă dreptul la reparație, iar art. 1385 stabilește că prejudiciul se repară integral, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Trecând la analiza existenței prejudiciului, tribunalul reține ca daunele morale constau în atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori care se referă la existența fizică a omului, la viață, la sănătate și integritate corporală, la cinste, la demnitate, onoare, prestigiu profesional și alte valori similare. Scopul acordării daunelor morale constă în realizarea, în primul rând, a unei satisfacții morale pentru suferințe de același ordin, iar nu a unei satisfacții patrimoniale. Este unanim acceptat că, în timp ce drepturile patrimoniale au un conținut economic, evaluabil în bani, ce poate determina cuantificarea prejudiciului material, drepturile personale nepatrimoniale au un conținut care nu poate fi exprimat material, având în vedere că ele vizează componente ale personalității umane (dreptul la viață, la integritate fizică, la onoare și demnitate...).

Repararea daunelor morale este și trebuie să fie înțeleasă într-un sens mai larg, nu atât ca o compensare materială, care fizic nici nu este posibilă, ci ca un complex de măsuri nepatrimoniale și patrimoniale, al căror scop este acela ca, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte, să ofere victimei o anumită satisfacție sau ușurare, pentru suferințele îndurate. Aprecierea cuantumului daunelor morale se realizează în echitate, păstrând principiul proporționalității și justului echilibru între natura valorilor lezate și sumele acordate.

Caracterul suferințelor trebuie privit în legătură cu particularitățile individuale ale persoanei prejudiciate, suferințele morale (psihice) fiind frica, rușinea, tristețea, neliniștea, umilirea și alte emoții negative. În stabilirea existenței unui prejudiciu trebuie luat în calcul caracterul și importanța valorilor nepatrimoniale, cărora le-a fost cauzat prejudiciul, situația personală a victimei, ținând cont de mediul social din care victima face parte, educația, cultura, standardul de moralitate, personalitatea și psihologia victimei, circumstanțele săvârșirii faptei, statutul social, etc.

Fiind vorba de lezarea unor valori fără conținut economic și de protejarea unor drepturi care intră, ca element al vieții private, în sfera art. 8 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, dar și de valori apărute de Constituție și de legile naționale, existența prejudiciului este circumscrisă condiției aprecierii rezonabile, pe o bază echitabilă corespunzătoare a prejudiciului real și efectiv produs victimei, privit prin prisma împrejurărilor anterior expuse. În privința criteriilor de stabilire a despăgubirilor reprezentând daune morale, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost constantă în a decide că acestea se stabilesc prin apreciere, în raport cu consecințele negative suferite de victimă pe plan fizic, psihic și afectiv, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, perpetuarea în timp a acestor consecințe, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.

În cuantificarea prejudiciului moral, aceste criterii sunt subordonate condiției aprecierii rezonabile, pe o bază echitabilă, corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs victimei. Cauzarea unui prejudiciu moral este necesar a se raporta la totalitatea factorilor în care a fost săvârșită fapta întrucât simpla afirmare a unor aspecte, exacerbate sau exagerate, nu poate cauza, de plano, celui vizat, o așa suferință ca în ipoteza în care afirmația ar fi făcută de o persoană aparent credibilă iar afirmația, prin natura ei, putea fi credibilă sau, cel puțin, plauzibilă.

În raport de consecințele ulterioare publicării articolului, respectiv faptul că Lela Nicoleta a fost supusă unei anchete penale pentru a se stabili săvârșirea unei infracțiuni cu privire la obținerea certificatelor de încadrare în grad de handicap, minorii au fost supusă unei reevaluări a stării de sănătate pentru a se verifica dacă într-adevăr suferă de afecțiuni apte să determine încadrarea în grad de handicap, este evident că situația în care a fost implicată

întreaga familie, le-a creat o stare de temere, neliniște, preocupare pentru viitor și ceea ce se va întâmpla, stări emoționale care justifică acordarea de daune morale având în vedere că actele medicale confirmă că aceste persoane suferă de afecțiuni grave. Nu este mai puțin important și faptul că situația medicală a minorilor a fost expusă la nivelul comunității locale, fiind prezentați ca copii sănătoși deși în acte apar ca fiind persoane cu handicap.

Din această perspectivă, în mod greșit prima instanță a apreciat că nu se impune acordarea de daune morale.

Pe cale de consecință, tribunalul va schimba în parte soluția primei instanțe în sensul în care va obliga în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamanta Lela Nicoleta, a sumei de 4.000 lei cu titlu de daune morale; către reclamantul Lela Andrei Alexandru, a sumei de 4.000 lei cu titlu de daune morale; către reclamantul Lela Livian Marian, a sumei de 4.000 lei cu titlu de daune morale; către reclamantul Lela Sebastian Pavel, a sumei de 2.000 lei cu titlu de daune morale; către reclamantul Lela Nicusor Raducu, a sumei de 2.000 lei cu titlu de daune morale.

Criteriul de diferențiere în acordarea daunelor morale este reprezentat de gradul de expunere al membrilor familiei Lela în articolul publicat. Astfel, tribunalul apreciază că se impune a se acorda un quantum mai mare de daune morale acelor membri care au fost menționați în mod expres în articol și cu privire la care s-a făcut trimitere că deși sunt sănătoși, beneficiază de indemnizație (Lela Andrei joacă fotbal deși figurează ca orb, Lela Livian este premiant în fiecare an deși figurează cu retard mental, Lela Nicoleta care a împărțit certificate de handicap în toată comuna, inclusiv propriilor copii).

Cât privește critica aceluiași apelanți în sensul în care intimații pârâți nu au procedat la publicarea în integralitate a textului de dezmințire, tribunalul o apreciază fondată. Se constată că la fila 25 vol I dosar fond, se regăsește cererea apelanților reclamanti de publicare a dezmințirii împreună cu documentele atașate iar din cuprinsul dreptului la replică publicat de intimații pârâți (atașat la fila 31 vol I dosar fond) rezultă că aceștia nu au publicat în integralitate informațiile.

Pentru aceste motive, va fi admis apelul formulat de apelanții Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel și Lela Nicusor Raducu, ultimii trei prin reprezentant legal Lela Nicoleta, împotriva sentinței civile nr. 1896 din 25.09.2020 a Judecătoriei Vaslui, pe care o schimbă în parte, în sensul că: va admite, în parte, cererea de chemare în judecată, așa cum a fost precizată, având ca obiect pretenții-daune morale-obligația de a face, formulată de reclamantii Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel și Lela Nicusor Raducu, ultimii trei prin reprezentant legal Lela Nicoleta, în contradictoriu cu pârâta Vremea Nouă SRL și cu intervenientul Ghiorghieș: obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamanta Lela Nicoleta, a sumei de 4.000 lei cu titlu de daune morale; obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamantul Lela Andrei Alexandru, a sumei de 4.000 lei cu titlu de daune morale; obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamantul Lela Livian Marian, a sumei de 4.000 lei cu titlu de daune morale; obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamantul Lela Sebastian Pavel, a sumei de 2.000 lei cu titlu de daune morale; obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamantul Lela Nicusor Raducu, a sumei de 2.000 lei cu titlu de daune morale.

Va obliga pârâta SC Vremea Nouă SRL, la publicarea integrală a textului de dezmințire împreună cu actele doveditoare, respectiv ordonanța de clasare dispusă în dosarul penal nr. 84/P/2017 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vaslui, dispozitiv hotărâre pe pagina de internet www.vremeanoua.ro, în termen de 5 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

Va obliga pârâta SC Vremea Nouă SRL la înlăturarea articolului incriminator de pe pagina de internet www.vremeanoua.ro, în termen de 5 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

Având în vedere soluția de admitere a apelului formulat de către apelanții Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel și Lela Nicușor Raducu și considerentele instanței de apel care a reținut existența faptei delictuale, în acord cu prima instanță precum și a dreptului la despăgubiri morale, pentru toate considerentele expuse mai sus, se constată că apelul formulat de apelanții Vremea Nouă și Ghiorghieș Flavius prin care au criticat soluția primei instanțe sub aspectul constatării existenței faptei delictuale, este nefondat.

Ia act că apelanții Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel și Lela Nicușor Raducu vor solicita cheltuieli de judecată din apel, pe cale separată.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII

DECIDE:

Respinge apelul formulat de apelanții Vremea Nouă SRL și Ghiorghieș Flavius împotriva sentinței civile nr. 1896 din 25.09.2020 a Judecătoriei Vaslui.

Admite apelul formulat de apelanții Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel și Lela Nicușor Raducu, ultimii trei prin reprezentant legal Lela Nicoleta, împotriva sentinței civile nr. 1896 din 25.09.2020 a Judecătoriei Vaslui, pe care o schimbă în parte, în sensul că:

Admite, în parte, cererea de chemare în judecată, așa cum a fost precizată, având ca obiect pretenții-daune morale- obligația de a face, formulată de reclamanții Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel și Lela Nicușor Raducu, ultimii trei prin reprezentant legal Lela Nicoleta, cu domiciliile alese pentru comunicarea actelor de procedură la Cabinet Avocat Frâncu Bogdan situat în Tecuci, str. Costache Racoviță, nr. 25, jud. Galați, în contradictoriu cu pârâta Vremea Nouă SRL, având C.U.I. RO 23699731, număr de înregistrare Registrul Comerțului J 37/300/2008, cu sediul în mun. Vaslui, strada Griviței, bloc 269, scara A, parter, apartamentul 2, județul Vaslui și cu domiciliul procesual ales la cabinet avocat Zăpodeanu Elena din municipiul Vaslui, str. Radu Negru, bloc 274, scara D, etaj 3, ap. 8, județul Vaslui și cu intervenientul Ghiorghieș, cu domiciliul în mun. Vaslui, str. Călugăreni, bloc 272, scara A, etaj 4, ap. 1, jud. Vaslui Vaslui și cu domiciliul procesual ales la cabinet avocat Zăpodeanu Elena din municipiul Vaslui, str. Radu Negru, bloc 274, scara D, etaj 3, ap. 8, județul Vaslui.

Obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamanta Lela Nicoleta, a sumei de 4.000 lei cu titlu de daune morale.

Obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamantul Lela Andrei Alexandru, a sumei de 4.000 lei cu titlu de daune morale.

Obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamantul Lela Livian Marian, a sumei de 4.000 lei cu titlu de daune morale.

Obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamantul Lela Sebastian Pavel, a sumei de 2.000 lei cu titlu de daune morale.

Obligă în solidar, SC Vremea Noua SRL și Ghiorghieș Flavius la plata către reclamantul Lela Nicușor Raducu, a sumei de 2.000 lei cu titlu de daune morale.

Obligă pârâta SC Vremea Nouă SRL, la publicarea integrală a textului de dezmințire împreună cu actele doveditoare, respectiv ordonanța de clasare dispusă în dosarul penal nr.

84/P/2017 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Vaslui, dispozitiv hotărâre pe pagina de internet www.vreameanoua.ro, în termen de 5 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

Obligă pârâta SC Vreamea Nouă SRL la înlăturarea articolului incriminator de pe pagina de internet www.vreameanoua.ro, în termen de 5 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

Ia act că apelanții Lela Nicoleta, Lela Andrei Alexandru, Lela Livian Marian, Lela Sebastian Pavel și Lela Nicușor Raducu vor solicita cheltuieli de judecată din apel, pe cale separată.

Cu drept de recurs în termen de 30 zile de la comunicare. Cererea de recurs se va depune la Tribunalul Vaslui sub sancțiunea nulității.

Pronunțată azi, 05.05.2022, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

**Președinte,
OANA ADELINA
CHERECHES**

**Judecător,
CORNELIA VEZETEU**

**Grefier,
SMĂRÂNDIȚA
CORNELIA CHIRILĂ**

Red. Jude. CV/30.10.2022
13 EX.

Judecător fond. Judecătoria Vaslui - Caba Florin Alexa

Grafa Judecătoria Vaslui

Prezenta copie este conformă cu originalul și definitivă
prin *constatarea nulității recursului, prin SC MR.*

Se certifică de noi azi, 14.06.2023

Grefier,

CR

*100/2023 din data
de 21.03.2023 a
C.A. Jasi.*